

diuen així perquè hi ha una *mulèra*» El Brull (1935); pronúncia preciosa, perquè junt amb les del Berguedà, Lluçanès i Ripollès, demostra que es tracta de *mollera* amb -LL- i no pas *muylera* de *MOLLIARE. «*Mulèra* vol dir 'moixal', lloc que hi surt aigua» (Pardines), «La Font dels Pastors és una *mulèra* que hi ha dalt a Cabanelles», Castell d'Alarenç; «per allà on passa el Torrent Merdinyol tot són *mulèras*», Prats de Lluçanès (1935-64); semblantment a Sora, St. Vicenç de Torelló i Querolbs. +*Mulleret* dim. o col·lectiu, a la Vall de Boí: *lo Mulèret de Mateu*, tros de terreny cap a les *Mulleres* de Ginèbrell (Taüll, 1982).

Altrament aquest tipus lèxic s'estén al llenguadocià, per tot el dept. de l'Aude, on compto 18 localitats *Mouillère*, *Molières*, *Mouillères* etc., fins als quatre àmbits del departament, en el *DictTop.* de Sabarthès (Eixalabra, Razès, Fanjaus, La Grassa etc.) i bastantes amb documentació antiga (*Moleyra* a. 1106, *La Molbieyra* 1501 etc.). Quant al cast. *mollera* 'cim del crani', veg. *DECH* iv, 181a55ss.; se'n troba algun testimoni valencià (recepta de Micer Joan, a. 1466: «sien posats dessus lo cap e, lo més, dessus la *molera*» (BABL vii, 324).

Mollejar intr. 'ser moll, humit': «van provar de captar aigua en els 'Camps de la Font', que no hi havia font però allò sempre *mužáb*» cerd. (Càldegues, 1959); «fa un temps humedo, vull dir que *mučya*» ribag. (Cercuran, 1965), però si ja cau poca o molta aigua diuen *mullonejar* (*mučonéa* ib. id.). Altres derivats esparsos: *mollina*, la humitat que cau del cel: «les herbes d'alta muntanya sempre són plenes d'*aiguala-da*: d'aquesta *močina* --» Boí (1971); però *mollisna* i *mollisnet* no són més que castellanismes. *Mollic* és una mena de bolet, el mateix que els siurenys (St'Aniol de Finestres, 1964). «Veïs en Nicolau Pelut, / qui va de sembrà ciurons: / çamb aquest temps tan eixut / pensa trobar *mollerons*?», Camps Merc. (*Folk. Men.* ii, 103).

Amollar 'afluixar, deixar anar, soltar' [1803 «a.: largat, laxare, Belv.», «deixar anar poc a poc la corda --»; deixar enterament lo que's té apretat o pres; en jocs de cartes, deixar anar la jugada podent-la matar; perdre lo rigor -- la malaltia, l'aygua etc.», Lab. 1839; derivat purament català (res de semblant ni en les llengües limítrofes) de l'adj. *moll* 'fluix'; postular un ll. vg. *ADMOLLIARE, *AlcM*, és un disbarat —no sols fonètic: hauria donat **amuylar*, pres. *amuyla*, o sigui **amuyá* en bal. i cat. del NE., quan hi ha *amól* pertot arreu—, *sic* per tota mena de raons. És d'ús general en tots els dialectes (poc popular a Bna. no-més): «sos peus anaren *amollan*» inconscientment: lo volant (de la màquina de cosir) perdé l'impuls --»; «aquesta exclamació arribà al cor de la Toneta i prompte amataren son rostre llàgrimes de penediment, mes, de sopte, ferida per la temor de que anava a *amollar* -- apretà a córrer --», Noller (*Pap.*, 34, 178). No en tenim testimonis medievals, però potser és perquè llavors hi ha una forma ben poc diferent i ja en Muntaner: «Com En R. Marquet e En Bg. Mallol veeren que les 50 galees se foren partides de llur caça, apode-

raren veles e *mollaren* de la osta e faeren la via de Barcelona» (*Crònica*, fets de 1285, § 133, Casac. iv, 45, 12).

Se sent pertot en català oriental i més que enlloc a les comarques costeres (Maresme, 1914 --) on és expressió per a tots els usos en boca dels terrassans i de la gent de mar (entre molta fraseologia *amollar*, oposat a *llavorar*, un rem, una vela, una xarxa, un cap de corda etc.): «-- però és fàcil que ses àncores *amöllun*» diu un llop de mar blancenc en *El Rem de Trenta-Quatre* de Ruyra (= *Pinya d. R.* ii, 71); i és igualment popular pertot des d'Alacant a Perpinyà i Maó; «la fonera -- ni hi ha senyes per anar-hi -- ni corda prou larga per *amollar* en cerca del seu fons, ni si hi tiresin la palangrera la recobraríen --», «si no has fet mai volar l'estel -- deixa a terra el cabdell -- i, sense que el cordill se t'escapi mai de les mans, *amolla* calma --», Coromines (*O. C.*, 807a32, 192a5; que en les seves notes, «Llibre de Sant Pol», 1927, explicava: «quan escandallen el fons -- i han de donar més corda, diuen *amolla calma!*, sovint *molla calma!*».

No menys popular a les Illes: «-- Ses *varques* són males d'espenyar, però -- no les hauries espenyades tan prest—. Li va *amollar*, i ell se'n tornà a Son Serve-ra», rondalla de l'Arx. Ll. Salvador (p. 262); en una punta de S'Aucadena o del Castell d'Alaró «per pujar-hi o baixar-ne s'hi han d'*amollar* amb una corda» (Alaró, 1963), «a la calanca hi *amólan* arts, xàbigues etc.» (Port d'Andratx, 1964); eiv. «*amullà*: soltar» (Pérez Cabrero). El caminant, en el Maestrat, sent que pertot li diuen «no *amóle* este camí» (Vistabella 1935, Lluçena 1935, Tírig 1961); i no sols de cordes ni d'usos figurats sinó que també es pot tractar de líquids: «tenim una bassa que li *amólem* 2 paraes d'aigua» La Nucia, ja prop de l'extrem Sud de la nostra llengua (1963). *Amollada*; *amollament*; *amolladissa*, *amolladis*; *amollador*.

Amollir, força menys viu avui i amb sentit distint, es troba des dels orígens i ve a ser el mateix que el fr. *amollir* i l'oc. ant. *amolezir* id. (que ja apareix en textos didàctics llenguadocians dels Ss. XIII i XIV, Rayn. iv, 248); ja surt en Llull, en la *Questa* de Reixac i en un parell de textos del S. xv; «que no ha e-l món tan forçor ferre, que ab manera no-s puixa *amollir*», Eiximenis (*Terç*, *NCL.* vi, 33); «*amollir la cera*: mollire ceram; lo sagell -- una placa de cartes --», OPou (*TbPu.*, 184); «*amollir lo lit*: lectum molliter sternere», *DTo.* 1670; «*amollit*: enervado, afeminado», *DBal.*; *amolliment* [Lacav.]; *amollidura*. *Remollir* [Belv. tr. «emblandecer», -ir-se: relentecer, emblandecerse], almenys avui més vivaç en cat. central («aquest pa, aquest secall, està molt *remollit*»): no vol dir 'tou' sinó mancat de frescor, amb crosta tirosa, regastinosa; *remolliment*. *Remoll* eiv., m., 'ensulsiada, despreniment de terra' «desprendimiento», Pérez Cabrero: a l'indret dit *Els Trençs* «ha fet *remól*» (una ensulsiada) a Sta. Gertrudis de Fruitera; a la costa de la vènda de Sa Marina «*va remulá*», Jesús; a St. Carles de Peralta un marge va *remulá* el dia que jo hi era